

1. [Domov](#) ^[1]
2. [Revija Etnolog](#) ^[2]
3. [Etnolog 24 \(2014\)](#) ^[3]
4. [Od prvega šolskega dne do obletnic matur : prazniki in praznovanja v šolstvu](#) ^[4]

Številka revije

[Etnolog 24 \(2014\)](#) ^[3]

Strani

127-151

Avtor

Marjetka Balkovec Debevec

Ključne besede

etnologija šolstvo ljudske šege prazniki matura Slovenija 19.20.st.

Članek v pdf obliki

 [etnolog_24_balkovec_od.pdf](#) ^[5]

Od prvega šolskega dne do obletnic matur : prazniki in praznovanja v šolstvu

Delovanje in življenje šole je bilo vedno vpeto v širša družbenopolitična, kulturna in gospodarska dogajanja in razmere. Še zlasti se je prepletenost vseh teh dejavnikov odražala (in se odraža) v šolskih praznovanjih. Prazniki so sestavni del šolskega leta in šolskega dela. V prispevku obravnava šolskih praznikov in praznovanj sega predvsem v čas od druge polovice 19. stoletja naprej, predstavljeni pa so v treh večjih sklopih : 1. prazniki in pomembni dogodki v kraju, 2. prazniki kot del državne, domoljubne, ideološke vzgoje in 3. prazniki ob začetku in koncu šolskega leta ter ob koncu šolanja. V prvem sklopu avtorica poudarja, da so na vseh pomembnejših prireditvah v kraju sodelovali tudi šolarji in učitelji. Predstavljeni so primeri praznovanj ob cerkvenih in državnih praznikih, ob prihodih pomembnih gostov v kraj, ob novih stavbnih, prometnih, industrijskih in drugih pridobitvah. V drugem sklopu šolskih praznikov so zlasti izpostavljene državna, domoljubna in ideološka vzgoja, ki je v šoli potekala na več ravneh. Izrazito se je odražala v praznovanju osebnih praznikov in različnih dogodkov v povezavi z vladarjem in njegovo rodbino. Sledijo primeri iz obdobja habsburške monarhije s cesarsko vladavino, iz obdobja Kraljevine Jugoslavije z vladarji Karadjordjevičevimi in iz časa socialistične Jugoslavije s predsednikom Titom. Tretji sklop šolskih praznovanj zajema šolska praznovanja od prvega šolskega dne do obletnic matur; še najbolj so povezana z osebnim doživljanjem vsakega posameznika. Začetek šole je bil vedno povezan s posebnimi pripravami in praznovanjem, prav tako je bila pozornost namenjena zaključku šolskega leta. Zlasti slovesni so bili zaključek šolanja (mala in velika matura), končni šolski izleti, valeta, maturantski ples. Kot nadaljevanje šolskih praznovanj so predstavljene obletnice mature. Avtorica v prispevku podaja pregled šolskih praznovanj v različnih obdobjih in jih povezuje s sodobnim šolstvom.

Links

[1] <https://www.etno-muzej.si/>

[2] <https://www.etno-muzej.si/sl/etnolog/revija-etnolog>

[3] <https://www.etno-muzej.si/sl/etnolog/etnolog-24-2014>

[4] <https://www.etno-muzej.si/sl/etnolog/etnolog-24-2014/od-prvega-solskega-dne-do-obletnic-matur-prazniki-in-praznovanja-v-solstvu>

[5] https://www.etno-muzej.si/files/etnolog/pdf/etnolog_24_balkovec_od.pdf